

Szász Károly-dokumentumok a
nagykőrösi Arany János Közérdekű
Muzeális Gyűjteményben

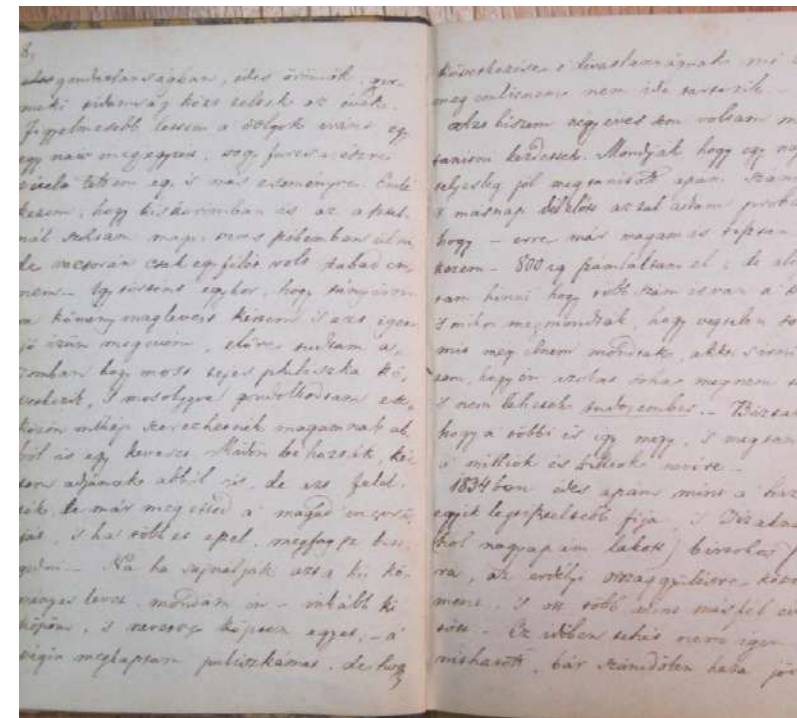
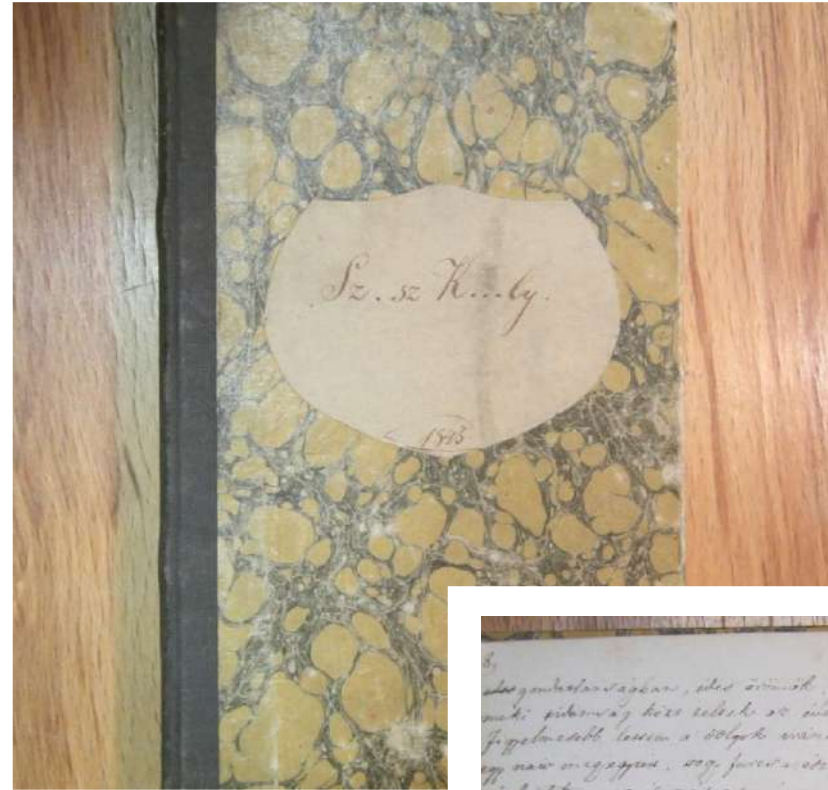
Helytörténet és helyi közösség konferencia
2024. május 22.

Sáfár Anna néprajzos-muzeológus
Arany János Közérdekű Muzeális Gyűjtemény

„Emlék-lapok. Életem eseményeiből”

Iduna
sírja

Bibó Antónia és Szász Károly

Meghatároztam, hogy az egész
működésnek, annak minden részében,
éppen a mielőtt csak megválasztom,
hogy meg azt is megválasztom, hogy
de, hogy az egésznek, az
ma a mi mind eladhatatlan volna. De fo-
rison, de nem merem, nem tudom
kell az egésznek.

Ma reggel jött levél Pipiétől,
meg a kéréséről, az a kéréséről, az a kéréséről,
amennyit a kéréséről, az a kéréséről,
készen a hiányzó felől, az a kéréséről,
megyek, holnap iratokat is.
Tegnap, miután levelemben is ir-

Levelem kérés, a kéréséről, az a kéréséről,
éppen a mielőtt csak megválasztom,
megyek mindenesetre meg ezen a kéréséről,
valamelyik nap. A kéréséről, az a kéréséről,
menni, hogy mennek el a kéréséről,
és az egész kéréséről, az a kéréséről,
készen, az a kéréséről, az a kéréséről,
Dini a jött a kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,
megyek a kéréséről, az a kéréséről,
és az egész kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,

megyek mindenesetre meg ezen a kéréséről,
valamelyik nap. A kéréséről, az a kéréséről,
menni, hogy mennek el a kéréséről,
és az egész kéréséről, az a kéréséről,
készen, az a kéréséről, az a kéréséről,
Dini a jött a kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,
megyek a kéréséről, az a kéréséről,
és az egész kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,

mi, az a kéréséről, az a kéréséről,
menni, hogy mennek el a kéréséről,
és az egész kéréséről, az a kéréséről,
készen, az a kéréséről, az a kéréséről,
Dini a jött a kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,
megyek a kéréséről, az a kéréséről,
és az egész kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,

megvárta, az a kéréséről, az a kéréséről,
menni, hogy mennek el a kéréséről,
és az egész kéréséről, az a kéréséről,
készen, az a kéréséről, az a kéréséről,
Dini a jött a kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,
megyek a kéréséről, az a kéréséről,
és az egész kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,

megyek mindenesetre meg ezen a kéréséről,
valamelyik nap. A kéréséről, az a kéréséről,
menni, hogy mennek el a kéréséről,
és az egész kéréséről, az a kéréséről,
készen, az a kéréséről, az a kéréséről,
Dini a jött a kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,
megyek a kéréséről, az a kéréséről,
és az egész kéréséről, az a kéréséről,
készen a kéréséről, az a kéréséről,

„Vágyok egymással a parlamentben,
De ötfélszáz a Banketben.
Jobb kökösség, az a mi itt van,
Ez a selejt a markainkban.
Engedd meg, értem kiírásom:
Elsőben tegy a nagy ifjú!”
Mi mardas korra? jól szem-e? az
hipem, meg kell mutatni a világnak, hogy
az önkéntesülési vándorokhoz, az a kéréséről,

mérfolyon 2 f. 50 f.) befizetés mellett. Fő-
kéi mai feloldásában egy kávéházban kért
köleml, mivel én akkor (felelősen nem
akartam) adni, maradtam. Ma este
- ha ő is az lesz - főnököttem meg,
adni neki a cadoux-sal és egy kérésre
kérni föl.

"Vágyok egy mást a parlamentben,
De öpöfőimünk a Banketben.
Jobb közevűnk ez a mi itt van,
Esete pokor markainkban.
Egyedő hogy érve kéréssem;
Elcsépfu kége a nagy ifjarsu!"

Mit mondasz kórka? jól remem-e? azt
képfem, meg kell mutatni a világnak, hogy
az öpöfőjüleri viderit okor eadker
nem karagait. (O' ugyan gondolatok
karagait, de én igazán is nem.)

Várom gondolatoképedet a viderit
irás. Képfem pedig ha athatva
lezz küldöt eadkerat s a töblichet.

Kaj

gely Amundthal, hol ma deluán, két órák 10 f.,
sáos, töblichet paraj, kulnánál beszetgese,
keservesen és ideseu, mesz Arany, it, Aranyed és
akaratlanul is cras viffakereset red'. Akad kért
egiseu oia van. Arany, miut a cras meg jobban
bekezadott magabannit aelvit; Aranyne' miut
affray, egiseu le van dujra, fogva, Rararova; meg
it leles modulu. Igyu crapa's nekis elnyögvi.
Igar E. L. ni látogatásu künül maud képfedem
Fehelind, künül ma deluán voltam; próbán volt
cras feléki volt kora, de az affray it kara ivit. O'
jó képfem künül.

E látogatásukon künül is volt elég járásam.
Befizetem a törzsvetés 2 f. 50 f., vesem egy jó pin
kéli lácsu's it prou, Pfa biamagnában voltam
prabonal, suadnal; Káttal egy új nagyod
fordítás más egyedeu, s. i. Kugy Viktor új,
meg a jövő künül megjelentetted regénye' val'
laltam el, melyet járand miut egy 350 f.; de
egy véset át kell adnom La Domokornak, meg
a munka sicsos. Kéi ké alatt az képfem meg
saverat vele 200 f. Er meg jobb, miut (ko,
vesekes napu, de kevetekit is) a P. National
dolgozi, hol épu motr miut is het, más nagy
laphoz pedig járallatam miut nem makedet. A lap
hoz menelnek az a baja is van, hogy azo napok,
na képfem nem réu leles: s hogy, miut én atk
kor kaza, miut az öpöfőjüleri miut pedig acher,
nek it: mázpedig kaza-mekeri miut, amot édi,
ekad cras le feu künül nap-e kvan, lemondjat,
miut én amak feloldozatra nekül it eudot dol,
gote sarcau miut magamnak.

Megoldottem pámodra az új "Magyar
Bank" künül is. Eki páma napu, képfem mi,
lelesit képfem

képfem, hogy a viderit napu és P. National,
gok (nem a P. National) megis künül is
künül is, mely napokon képfem?

Na, meg meg elfeletem egy látogatás. Alépfem,
nél is voltam. Alépfem motr mar kapot magánat
jó alkalmasaj, sokat dolgozot s elég jó állapot
ban vannak. Kéi künülis fuchajot egiseu, meg
képfem viderit. A mi képfemünk prout, épu
aludt réu o'leku alatt, a képfem künül vala,
mi halny forma, de azo viderit az arnyo kvan, ké,
sler hve, pámodra künül kvan, nem a led, ha,
nem elvált s megpöfögtül. Jége künül is tih,
telnek s nagyra vannak a komasággal.

Kölnap már elmeget meglatogatom Gythy,
nél is, mert más nem meg jóvalto halogami,
spakar nem beuiler. A aral aral is idore ki
is vesem a nyakamból éter! - El kell mennem
Dengyfer is kölnap, künül egy kis, fel is nyi
dolgozot kell meg a képfem megvinalnom a
képfem pámodra. Hiseu cras volu it amyp' id' és
nyigatva a dolgozatra, miut okhor! képfem
it akár 1000 f. prou egy évben, képfem; ar
égy meléke munkákkal pedig!

Képfem künül el künül s add oda neki
ide melékel levelkemes és 3 pengő f. prou. Aludt
el a leveles, s a nyugra's add oda neki, ha épu
pengő viffaad. A pengő pedig küld el Pap
Imre volt carar árnat. - Miut a leveles Pa,
lognar adad, miut meg kvan, alvalla el azo
cras ar elvafja's után add át neki az 3 f. prou.
Képfem ide, képfem, ray képfem, okor van egy ké,
viderit. A viderit pedig képfem künül is.

49.2.4

A mai hívatásom lapban egy csomó rind,
jelletlő földi híres, jeles meg. Csudálatos Gy.
Kovácsom rind nagy, kerekjés napta.
E rindén van: de kapta a parv, püspököt,
Sékán és Pralogkóter bácsi — és tudatol
között Aranyfáró, kecskórnán rind
lovagkereszet. Szegény Arany; ő effélére
soka sem vágyott. Tegnap csinos már híre
jár, ő is meghaltora de nem híre s má,
nyen megijedt rajja! — Már az tén rind,
jelletlő csatának ostroma doloznak tartam.

Megfogadtam egy apróság a két chif.
fon és iróapróság kiújítására. Il fros híre
s nagy bajjal tudtam lealkudni 8 fros!
— De az igen levo dugáka dől, mert a chi.
fonok kulera nálad van — s aacis elhalak,
sokam hasajvóceledig. Ma csak poszta
a kulera fel nem kütöd.

Ma kap rindólem többlet ir hasat a ma,
gunk do lga rot is, mert ma este salátu,
sam a minipalrekkol. — Addig is, kive
hvay te is csak iny mindig, mindnyájatok
ezes megkereszet aolotus, vaggotl igal
hü p. csod.
Kovács

26/18
1878 IX. 26

Kedves jó ezirám!

Ma délelőtt itt volt Gyza, de már en.
gyen nem salátá kinn; meglátoganni s megfár.
dexni, mitől juthatna. De Luna kirapragy.
nyat a híre. Tört. gyüleke. En tehát a
mensen korrajó s felőjamban Roy is.
jerek velem. Sevéren fogadták s nagy islet;
érettök menem s egyjött menőnt le. A
gyülekeben az voltat Jurovics is, eadn
vialárvyól s vadómaga meghívta
a gyülekeket egyjött elédre. Tört. 80.
jedis birtat, hogy kétfőn Béla már elold.
Ba is mehet, elfogadtam s megvártek.
sem illés, után meg Aranykat látogat.
tam meg, kit Pomban jöttök le a kros.
völ. Aranyó nagy beleg volt, felőrbáns.
vzal, kik kértg. Mert ő jöt van; de p.
gény Arany gyűlésén. A margisbörze in
dózes az ideis nem lett ueli oty iot rind
Laval.

A gyüleke jöt sikenült; elővált
az ei felőrbáns s nagyon sefzett.
éljenek ei tap voltat. Ott volt Gyza
ni Viduas, kispünte felőrbáns; tehát
h

79. 2. 577

Kivacs, egy csicszás!

De egész éjjel úgy fűt, s pult, bön-
böle, püvöltököte a szél, kivált a Kék-hegy-
ből, hol egész övényt csinált magának,
hogy az én alosi pokában úgy hang-
zott mintha bokortáncot táncolnának
a kaminkban. Nem csudán elaludni erre,
éjjel hárszék is felebredtem s ha-
szaltam újra felebredtem nem birtam
axrán elaludni többé. Kétszáz volt ziv-
saródnak kellett lenni ezekben a ka-
pokban, mert a levegő úgy meglátszott cas-
sare, ha látogor, azobeni úri van.
Itt is, tegnap, tegnap előtt mindegy este,
ma is mindegy este áll, az ég borult, a
szél alig fúvcsel. Nem nyírnak itt.

Tegnap hatvanan Troforszól
hogy, hogy napra nap roppant volt a fagy-
szó, enni látszik voltak; most már jelle-
mre fordult az átjáró, de még nagyon
gyöngy. Sparán vándor a telkiismeret,
hogy, volha tá nem tudtam meenni hogy
meglátogatam őket, pedig mindegy föl-
tett pándékos volt, de most az ember
amúgy a dolgot, ha odalátok pokain-
ba beült, a dolgotól elég sokáig
nem jött s még is volha et nem.

gessék mit az éni, hogy az É órai gyöny-
örrel elmentek, - ámbár nagyon ma-
rakottam előre is éjjelkára - elata-
roz. - Meghagyta hogy eszperet cölhol
mindjárt, Spanszál jött izeni, hogy
írjon neki mielőtt akár meg várja,
hogy meg azt is megint rósa van el-
de, hogy az mindegy vagy másként, itt
ma éni mind eladhatna volna Ék fu-
simon, de nem merse, nem tudom
hogy áll Gyuri vele.

Ma reggel jött levet Pöpiót,
Még Bekecsén, csak holnapután, Bőcsen
mennek S. Martontól s onnan majd ha-
lára a hívege felt; mindegy én utas
megyek, holnap irók nekik is.

Tegnap, mint levelemben is ir-
tam, csakugyan kimensem a fagyere,
aranykat megparagani. Bőcsen, Pöcsen
Dáhos meg kúrt is nagyon nagyon van,
10 nap nagyon roppant volt, mindegy lá-
ta volt, csúfult köhög, fűt, még
most is, sok flegmat úgy hi. Aray,
hét is meg erigáza a fagy bekecsé-
ge, tíz nap mi sem akudak, s is volha

olinken van. Nagyon jót eszt lámpatáram,
meg is rögzem hogy, imeltem fogom.

Ezt nagy ma annyira ráköt
megyekem, mert ma kapas kedves, len-
leden kért, a georginát miatt; más
exert is el kell mennem a fagyere, et is
megyek mindenesre meg ezen a kézen
valamelyik nap. A nővéry kertbe is ki-
menni, kara meneklom etős, mindes
eszt fellek pándékos volt, s megis
kepem, et nem unatagom.

Éni a jói pomban s va,
Parnap nem lett, csakon vadifarra
meg, Minenigvára, az uradalomban, s
lést tehát úgy, egyezim, hogy, nem úgy
hanem akhoz egy hást megyek ki hor-
rajok egy napra, pomban este ki s
váradkap efféle ottfa.

Ma, kedves exierim, kövöd: mi-
ket megyek? Tudod, kedves, egyen, hogy
csak a hi B-ban. Accunt én inkább
ma mindegy, csak lenem; de utas
soophy, csak 25. vagy 26. éni jó kap-
s neki meg az kő adom, az opta-
mat hogy, arian meggyottan mekeffol. De

Seerola

1883. jänua 3.

af
Kedoes Laisa ba'iai'

O'rimmet o'wa'tak leweld'ba'it
hoy' e'ere'osien min' den baj'
ne'thu' "nag'nyu" lett; nag'
mama'ial e'gyit' kiva'nyut'
nais' Polainak' min' a
kiv'ba'nyut' a leg'jib' e'g'e'
se'jot' a'nt'aw' is.

af
E'gen' jib' e'elt' e'ap' fi'
e'g'et'em' nag'mama'ial' e'elt'

nag'mama'ial' e'elt' e'ap' fi'
e'g'et'em' nag'mama'ial' e'elt'
e'elt' e'ap' fi' e'elt' e'ap' fi'
e'elt' e'ap' fi' e'elt' e'ap' fi'
e'elt' e'ap' fi' e'elt' e'ap' fi'

Nag'mama'ial' e'elt' e'ap' fi'
e'elt' e'ap' fi' e'elt' e'ap' fi'
e'elt' e'ap' fi' e'elt' e'ap' fi'
e'elt' e'ap' fi' e'elt' e'ap' fi'

E'elt' e'ap' fi' e'elt' e'ap' fi'

Kedoes e'elt' e'ap' fi' e'elt' e'ap' fi'
e'elt' e'ap' fi' e'elt' e'ap' fi'

Laisa ba'iai' e'elt' e'ap' fi'

Lietelöje

P. P. P. P.

79.2.802.

4181
MUSEUM
NAT. HIST.

1886. VII. 4.

Jegény Piroskának
hajnali három
órákor azzja ei nagy
szülei után költözött
Közele, a mit az
egyháznál semmi
kell, teten meg.
Temesiét, he lehet
holnap délutánra

tennök; ez még nem
bizonyos.

hívet
Boronykántó

vasárnap reggel 8 órakor

Hát csak ez lett a vége! Mi-
kor ma reggel 8 órakor megkapram
a levelet, nagy meglepetéssel rá lát-
tam, hogy csak el kéndem re-
hozni. Ezembe jutott a nagy
Jutiska, akik egyenestül a nagyra
kerestem; ezembe jutottak a
nagyok, akik ezt a kéndet, láyn-
kat a unokájokat a vitágon
legjobbán keresték - s most már

egyre utamat mind a nagyok. Je-
gény Laciát is kivéve saj-
nálom, mert ő is a vitágon csak
ekkor, az Piroskának nagy-
kodtak.

De az Isten nagy akarta!

Magam példakéntem, csak
felvilágosítottam a nagyok
jött. Ekkor Piroskának jött be.
Pillanatra pedig a Piroška fel-
támadt és bekérdi nagy meg-
már holnap d. e. mit kezd-
dik a bizonyos mely arról
itt maradtam. Rosta csak
hozz Jozef befőttemek a kes-
dau d. e. kimekett.

Jegény este kávéval
elmentem a kávéházba,
hol ezt az offoba Lioui je-
kört adták, nagyra voltam.

Az meglepetéssel épít-
te bizonyos volt, melyben
kavart építéssel meg hívt.

rácsio foly. s egy aradt már sáker vagy é-
pen lekerestem volna az ő felgyőzelon
váltogatni.

Ma ittam Apollinat hogy ne egy, ha-
nem két nappal tovább előre jönnél, de
lőve neked is irhattak s tovább lenne ne-
ked is folyóni - mert az itt levő is, Pl.
Köcs, Kócsok (Kócsok is) Jónak min
azt mondják hogy, minélutána ide, a
nyom is jó s kender kender meg való-
ta pedig öngy alhoz. Neked is multa
talánul fel kell jönnöd. Ére tehát légy
kér kedves jó csicsám! Nem is oly nagy
dolog; s legalább is is egy vagy két
nappal előbb láthatok.

Régi levelem rendezésén ma is
folytatam s - a mit leginkább keressim
- a Jóna is. Péterfi együttes levelei is
nagy tanulság: megvaláram. Ma az egy
válcson néhi, mintha egy elfelejtett Bank.
Jegyet találtam volna iratam közt!
De még egyet is, nevezetesen iragy
Jalomság korzám itt tréfás verseit, ke-
resem, Kúrtom - talán azok is előremel-
nek. Nem képelek senk, garandó levél.
gyűjtésén van - minyi nevezetesen em
kötet van kitől egy kis, kőszőlő
vagy éppen sok levelem. Egy maudik
fiemmetár, mely egykor vagy a fős-
kolác, vagy az ahasémiai leg söründe-
múltógen beise gyűjtésén fog képer-

mi. De Kúrtom is mindig kedvesül
Némi Kall az övé is az addig elker
sok irasom nagy nagobb rendezésénél is
jóna minit most van, minkegy is a von
dekkedés. Totat eluttat meg is lemmi-
Rék. Ötöspörtem a család leveleket. Egy
maudik régi levelei (pl. a kás - alkori
his - löny, s. Olafyi levelei, a Károly el-
ső, 6-8 éves, Koxi, Kúrtom Kiszterei-
a kőszőlő öfő levelezése, melynek egy
kijja pincis s melyket egykor fejűnt is-
tátfuak a koporsóban, az egyiméter a
te, a sieidet az enfejeu alá! - egyjő-
valex a sokajmag min elvolytegesse
a mit erék rendezésére fordítok.

És gyűjtésén építé nagyra emés
balad. Ma két fölölkény, néhol ma
Ninte elő melety emethedut a falak,
És legyőbb minit gyűjtésénél az egyet,
a pinczet is. Gyűjtésén balhajtásól,
Értékhat minit ama kőszőlő Jóna's
éke minit em. s gyűjtésénél a fős-
suntabált. Éi lottar egyit. Dolog a mi
az én is Jippalajor nevet sör foga tan-
sani a petti egykárban. - Egytően kőszőlő
Kóval kőszőlő el teqapalón este Van
gha Jóna's egykár. É Jóna's kőszőlő
É nem gyűjtésénél. sör az illői
uon; s aralott a Lönyen éi Öpaukás
més Jóna's kő; de aram - kőszőlő a

525341

TÁVIRAT.

Lapszám: 52

Vezeték száma:

Menny Béni

A kézbesítőnek kiadott:

190 évi

d. e.

d. u.

óra perczkor.

Felvette:

hivataltól hó és nap óra, perc napszaka

Távírdahivatal: Budapest

Továbbította:

vezeték hó és nap óra, perc napszaka

Hivatalos megjegyzések:

A távirat osztálya feladó hivatal pénztári szám szó jegy díjszó hó és nap óra perc napszaka

Budapest 525341 16 12 30

Megyei jövedelmek
részletek napra este
meghált
Pala

1900. I. negy. 400 r. = 20.000 forint, I. lapon 4 db., 4j. ar. a pap.

A cím előtt lévő rövidítések magyarázata:

- = Sürgős.
- = Válasz fizetve x szóért.
- = Válasz fizetve x szóért.
- = Válasz fizetve x szóért.
- = Küldöncvel.
- = FC = Távirati vétéljelenítés.
- = FOD = Sürgős távirati vétéljelenítés.
- = POF = Vételjelenítés postán.
- = PS = Utaküldendő.
- = PR = Postán ajánlva.
- = KP = Küldönc fizetve.
- = XPT = Küldönc fizetve távirati értesítéssel.
- = XPP = Küldönc fizetve postai értesítéssel.
- = RO = Nyitva kézbesítendő.
- = MP = Saját kézhez kézbesítendő.
- = J = Nappal kézbesítendő.
- = TR = Távirtdán átveendő.
- = GP = Postán átveendő.
- = GPR = Postán átveendő ajánlva.
- = TMx = x cím.

Távirat
Szász Károly
haláláról

Köszönöm a figyelmet!